

Kvinnoporträtt som tar sig in under huden

Föreställningen *Blank* handlar om kvinnors öden, om hemlöshet, visst missbruk, socialsekreterare som inte sköter sitt jobb, poliser som försöker hjälpa, förhör, lesbiska kvinnor, psykotisk gravid kvinna, kvinna vars make är otrogen och misshandlar henne svårt. Ångest, rädsla och tre barns död.

Tio kvinnliga skådespelare i olika åldrar, alla har flertalet roller. Rörliga fristående scener som till sist vävs ihop till en scen, en handling.

Minutiöst väl planerad pjäs, enormt skickliga skådespelare. Jag vill inte förtälja mer, den måste ses.

Tips: Var med skarpt från början, annars kan ni missa hur spindeln väver sitt nät.

Betyg på en skala 1-10: en stark 8:a.

Catharina Eriksson

[BLANK] av Alice Birch, Dramaten 2025. Regi: Maria Åberg
Scenografi och kostym: Rosanna Vize

Tio kvinnogestalter uppenbarar sig, alla klädda i klänningar i skiftande färg och form.

Vardagsplagg i en kvinnovärld av kastruller, tvätt, strykbrädor, städredskap, kartonger, leksaker, spjäsängar och barnvagnar. På spisen står en kaffekittel, på ett bord står en termos för en påtår. Någon smuttar kaffe ur en kopp.

Ett tidlöst drama av kvinnoöden.

Scenen är belamrad av allt som ryms innanför hemmets väggar, dörrarna står tätt, liv levs sida vid sida och allt pågår i ett ständigt flöde av nödvändiga göromål. Men ändå tycks alla fångade i egna processer, andras reaktioner. Utlämnade och som avskärmade från varandra, ändå delar dessa kvinnor något

universellt...en sårbarhet, en förlamande utsatthet och ensamhet.

Och tillvaron snurrar stundvis obevekligt, man blir yr, mår illa, vill kliva av, en sjukdomsalstrande livskarusell som aldrig tycks vilja stanna.

Drömmar, förhoppningar och förväntningar, allt kan ställas på ända. Valet att behålla sitt barn trots att inget är på plats, eller välja bort. Förväntningarna på moderskapet som inte är realistiska.

Bristande kommunikation, mor/dotter, kvinna till kvinna, mellan offer och förövare, mellan de som behöver hjälp och de som ska hjälpa. På scen syns inga män, ändå är de påträngande nära.

Sysslorna pågår ständigt, kvinnor bär sina barn, vaknätter, ett lyssnande efter ljud vid ytterdörr.

Tvångsmässigt skrubbande av händer, bättra på sminket, vika tvätt, hålla i, hålla ut, kvinnokroppar i rörelse, gungar, vagnar, rusar i panik, faller i sömn, faller mellan stolar och faller ihop under ett bord.

Utanför finns en grönskande park, en ankdamm, en lekpark och ett fängelse som ser ganska trevligt ut från utsidan.

Nån "går på gatan" och undrar hur trygghet känns, hon tjänar ihop sitt levebröd genom att sälja sin kropp. I en återvändsgränd bor en blåslagen kvinna som vet att det är lönlöst att ropa på hjälp

En kvinna undrar hur hennes sönderslitna kvinnokropp kan vara för bebisens bästa. En annan tycks drabbats av delirium, eller är det en förlossningspsykos, flickebarnet är liten som tummelisa och ryms i en tändsticksask, hur kan hon vara så liten, hur som så är vodkan slut.

En våldsutsatt kvinna, mor åt en förövare, sonen blir själv

ett offer. Hur hanteras känslor som att man känner förståelse och sympati med kvinnan som är skyldig till dådet?
Sonen är oåterkalleligt död. Hur sörjer man när man identifierar sig med den kvinna som dödat ens son.

Mödraskap och tabun. Förnekelse och förträngning.

Plötsligt händer det som inte får hända. Skuldfrågan ska utredas. Vem är den skyldiga och hur kunde det hända. Orosanmälningar som uteblir, larm som inte når fram. En överbelastad och underbemannad kontrollverksamhet där kontrollanten själv gått in i väggen och väljer att blunda då ändå ingen hjälp/inget stöd tycks finnas. Men det är ju inte hennes fel det som hänt. Hon har egna bekymmer och missbruksproblem.

En föränderlig scen, något plockas bort, en kamera plockas fram. Dramat pågår och fortgår.

Scen efter scen flashar förbi, det är intensivt ibland i ett vansinnigt tempo och ibland tycks galenskapen bryta ut på riktigt. Ibland tycks allt stanna upp, som om vi alla håller andan...

Vardagsbestyren blir nästan som ett tvångsmässigt sätt att behålla nån slags kontroll.

Men inget av det vi ser är rimligt, ändå är det smärtsamt verkligt. Frågan är om det ens är förståndigt att inte tappa förståndet, ibland är verkligheten precis så galen och drabbande. Och utsattheten är drabbande.

Scenen töms allt mer, i slutscenen står kvinnorna åter uppradade, det är mörkt, de tänder varsin fackla, ett ödesdigert lugn lägger sig, en kvinna leds fram till en balja med vatten, får av några medsystrar sina fötter tvättade, de sjunger tyst på en sång, som ett mässande och de sluter sig närmre varandra, facklorna slocknar en efter en, tills sist endast en gnista, tystnad, mörker.

Jag väljer att tro att ett systerskap valt att stå sida vid

sida.

Tydligt finns det 100 scener att välja mellan från **Alice Birch:s** manus. I Blank på Dramatens Stora scen har man valt ut 60 av dem som framförs med inlevelse, närvaro och känslor och uppgivenheten når kännbart ut i publikhavet. Kvinnoporträtt som tar sig in under huden.

Jessica Rolfsdotter

Blank

Dramatens Stora scen

Stockholm

Manus: Alice Birch

Regi: Marie Åberg

Medverkande: Julia Dufvenius, Ana Gil De melo Maschiento, Elektra Hallman, Ellen Jelinek, Melinda Kinnaman, Tanja Lorentzon, Livia Millhagen, Ingela Olsson, Nancy Ofori, Lotta Tejle

[BLANK] av Alice Birch, Dramaten 2025, Regi: Maria Åberg
Scenografi och kostym: Rosanna Vize